

3. HAFTA

- Okuma ve Anlatım Teknikleri -II

YÖNTEMLER: İKİNCİ BÖLÜM (S.63)

- BÜTÜNLÜK
- «Yazmayı öğrenmenin tek yolu kendinizi belirli bir düzende belli miktarda **kelime üretme**ye zorlamaktır.»
- **Süreklilik**
- **Tekrar**
- **Disiplin**
- Metni sıkıntılarından kurtarmak.
- Bulanıklığı, dağınıklığı gidermek.
- [Bulanıklık: Yakın ve uzak anlamlı sözcükleri sıralayınız]
- Mazeret/Bahane ; Tabi/Tabii

BÜTÜNLÜK

- Sıkıntı giderme
 - Yazarken kullanacağımız gereçlere/kaynaklara ulaşma
 - Malzemeyi düzenleme
 - Takınacağımız tutum
 - Ton, tarz, doz...
 - «İyi yazmanın temeli bütünlüktür».
 - «Akış» dikkat dağınıklığına yol açan ya da dikkat dağınıklığını engelleyen temek etmenlerdendir.
 - Anlatıcı seçimi: (Ben öyküsel... El öyküsel... İkinci tekil...
 - «Bu maçın basın koltuğundan izleyeceğin en dehşet maç olduğunu biliyordun»
Diğer anlatıcılarla deneyip farkı konuşalım...
 - Kip bütünlüğü /hangi zamanlardansınız...
 - Hitap bütünlüğü...
 - Bilinçsiz karışımlara hayır!
 - **Kelimelerin sizi yönetmesine, tek tipleştirmesine, düşünce biçiminizi yönetmesine, uyuşturmasına izin vermeyin!**
 - s/65 Hong Kong bölümü oku!

eyim ve ben hep Hong Kong'a gitmek istemiştir," yazar anılarını hatırladıkça kanı kaynar, "ve geçen baharda bir havayolu şirketinin ilanına baktık ve ben, 'Hadi gidelim!' dedim. Çocuklar büyümüşü," diye devam eder ve en ince ayrıntısına kadar eşiyile birlikte nasıl Hawaii'de aktarma yaptıklarını, Hong Kong havaalanında döviz alırken ve şehirde otel ararken nasıl eğlenceli bir zaman geçirdiklerini anlatmaya başlar. Güzel. Seyahate giden insanlar olarak o ve eşi Ann'le kendimizi bağdaştırabiliriz.

Birden seyahat broşürüne dönüşüyor. "Hong Kong'da görülecek çok yer var." diyor. "Kowloon'dan çok güzel bir gemi yolculuğuna çıkıp limandaki tekneleri izleyebilir, ya da efsanevi düzenbaz ve kaçakçı yuvası ünlü Macao'nun sokaklarını karış karış gezebilirsiniz. Fünikülere de binmek isteyebilirsiniz..." Sonra tekrar eşiyile birlikte Çin restoranlarındaki maceralarını anlatmaya başlıyor, ki bunda sıkıntı yok. Yerel mutfaklar herkesin ilgisini çeker ve kişisel bir hikaye dinlemekten zarar gelmez.

Sonra birden ülke rehberine dönüşüyor: "Hong Kong'a girebilmek için geçerli bir pasaportunuz olmalı, ama vize almanıza gerek yok. Hepatit virüsüne karşı aşı olmanızı öneririm, ayrıca doktorunuza tifo aşısına da ihtiyacınız olup olmadığını sormayı unutmayın. Hong Kong'da hava Temmuz ve Ağustos dışında..." Yazarımız ve Ann ortada yoklar, bu yüzden -kısa bir süre sonra- biz de okumayı bırakıyoruz.

BÜTÜNLÜK...

- «o yazdıklarını değil, yazdıkları onu kontrol ediyor».
 - Okuyucuya ne kapsamda bilgi vereceğim?
 - Hangi anlatıcı dili ile?
 - Tarzım nedir?
 - **Kendinizden abartılı şeyler beklemeyin, nasıl çerçeveleyeceğiniz iyi karar verin**
 - «Okuyucuya daha önce duymadığı kışkırtıcı bir fikir ya da düşünce sunmak.»

BAŞ VE SON

- İyi başlık.... (doldurun)
- «Bir yazının en önemli cümlesi ilk cümlesidir»
- Sınıfa bağırarak girdiğimi düşünün... Ya da ağlayarak... Ya da bir iki kelime edip susarak...
- İlk cümle devamını okumaya teşvik edici olmalıdır.
- Cümleler okuyucuyu yakalayacak bir düzende olmalıdır.
- ÖRNEK GİRİŞ CÜMLELERİ OKUYALIM...

DEVAM . . .

- «Yenilik, tuhafılık, paradoks, mizah, sürpriz, alışılmadık bir fikir, ilginç bir soru»
 - Yazı neden yazılmış? Ne sunuyorum? Niçin Okunsun?
 - Okunmaya değer kılan ne?
 - Okuyucuyu bu metnin devamını okumaya ikna edecek şey, merak duymasını sağlayacak şey giriştir (s. 70).
 - Önemli olan bütünlüktür. Devam paragraflarının önemi
 - «Her paragraf kendinden öncekinin etkisini ve anlamını artırmalı»
 - Her paragrafın son cümlesi geçişi sağlayan köprüdür.
 - Okuyucu kaybetmeme temel kuralı.
 - Gereksiz uzun olmayan paragraflar yazın. Yazı aynı zamanda görsel bir şeydir. Çok da kısa olmasın tabii ki 😊
 - Paragraf fikirlerinizi nasıl organize ettiğinizi gösterir.

SONUÇ YAZIMI

- Sonuçta şunları yapmıyoruz:
- Sonuç olarak...
- Peki bundan ne sonuç çıkarabiliriz?
- «Bunlar şimdiye kadar ayrıntılı bir şekilde söylediğiniz şeyleri sıkıştırılmış bir halde tekrarlamak üzere olduğunuzun sinyalleridir»
- **Sonuç, özet demek değildir.**
- Çoktan söylediğiniz şeyleri tekrarlamayın, onlardan çıkardığınız sonucu söyleyin.
- Okur aptal değil!
- Sonucu iyi yazılmamış bir metin o ana kadar sağlam bir yapı olarak yükselen binanın çatısız kalması gibi...
- Şaşırtıcı, erken ve aniden bitmeyen...
- «Bitirmeye hazır hissettiğinizde bitirin» **telaşsız, sündürmeden...**
- Sürprizli bitişler iyidir. Kendiniz şaşırın ki okuru da şaşırtabilin...

UFAK TEFEK ŞEYLER:

- «Sevgi onu gördü».
- «Sevgi tarafından görüldü». Hangisi daha güçlü? S(83)
- Dođru eylem/yüklem/fiil seçimi
- Gereksiz Zarf kullanımı
 - Yüksek sesle bađırmak
 - Yaratıcı sıfat kullanımı:
 - Gri gök....Yeni sıfatlar bulalım: Kapalı gök, kasvetli gök...
- Aynı metinleri yeniden yazın: Farklı ve yeni metinler üretmek değil, aynı metni güzelleştirmek...

ÖDEV DEĞERLENDİRMELERİ VE UYGULAMA ÇALIŞMASI

- Ödev: Gazetelerde klişeler, dil yanlışları, anlatım bozuklukları... Öğrenciler tarafından bir hafta boyunca derlenen örnekler sınıfta birlikte değerlendirilecek...
- Yazma deneyimi konulu ödevin bu ve önceki hafta konuşulanlar ışığında sınıfta yeniden yazılması
- Kelime oyunları:
 - ...gök
 - «Seni seviyorum» demeden «Seni seviyorum» demek.
 - Mahzur, mahsur...

